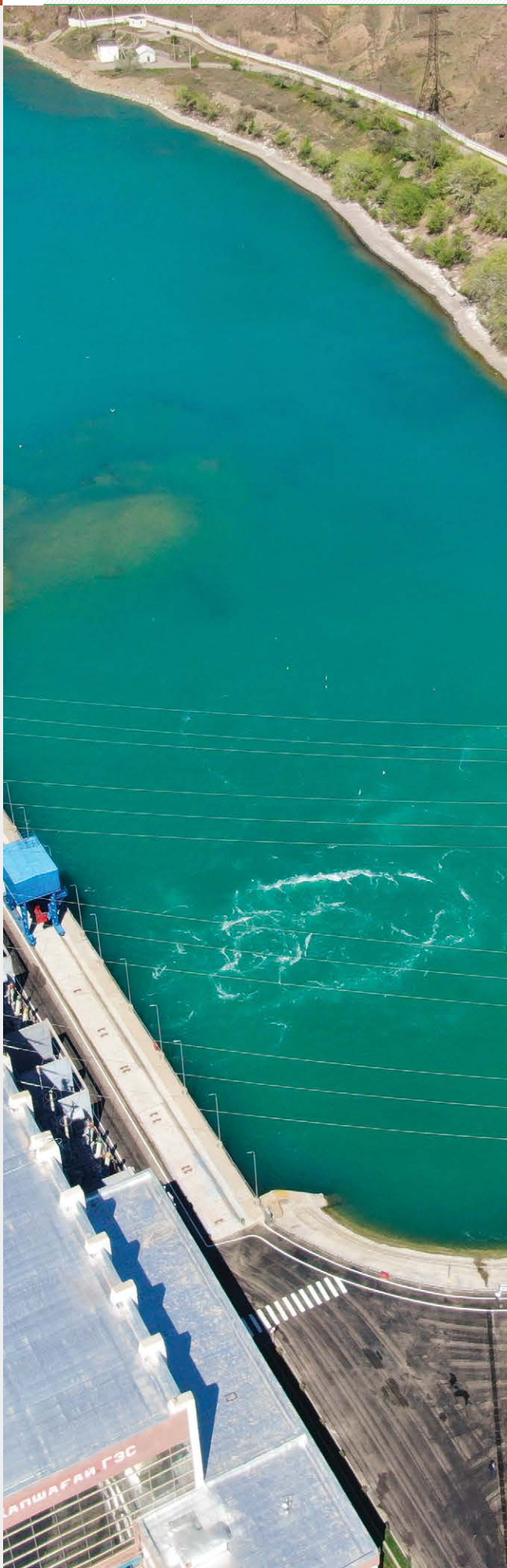

БҰҰ-НЫҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІМІЗ

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметіне тұрақты даму қағидаттарын кіріктірді, сондай-ақ БҰҰ-ның тұрақты дамуының 17 мақсатын ұстанды. Компания өз қызметін жүзеге асыра отырып, БҰҰ-ның тұрақты дамуының мынадай мақсаттарына қол жеткізуге үлес қосуға ұмтылады.

КЕДЕЙЛІКТІ БАРЛЫҚ КӨРІНІСТЕРІНДЕ ЖОЮ

01

БҰҰ ТДМ міндеттері

1.1. 2030 жылға қарай қазіргі уақытта күніне 2,15 АҚШ долларынан аз тұратын адамдар санымен өлшенетін әлемдегі барлық адамдар үшін өте кедейлікті жою.

1.2. 2030 жылға қарай Ұлттық анықтамаларға сәйкес кедейлікте өмір сүретін барлық жастағы ерлер, әйелдер мен балалардың үлесін кем дегенде екі есе азайту.

1.3. 2030 жылға қарай барлық ерлер мен әйелдер, табыс деңгейіне және әлеуметтік мәртебесіне қарамастан, экономикалық ресурстарға тең құқықтарға ие болуы керек. Сонымен қатар, олар негізгі қызметтерге қол жеткізе алуы, жерді және басқа меншік нысандарын, сондай-ақ табиғи ресурстарды иеленуі және басқаруы керек. Бұл мұрагерлік құқығына және жаңа технологияларға қол жеткізуге қатысты.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«Кадрлардың тұрақтамауы» ҚНҚ белгіленген бақылау арқылы жұмыс орындарын сақтау 14%-дан аспайды.

Бәсекеге қабілетті жалақыны қамтамасыз ету, жалақыны индекстеу.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның әлеуметтік тұрақтылығын арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспары.

«Жергілікті халық өкілдерінен жалданған жоғары дәрежелі басшылар үлесінің сәйкестігін қамтамасыз ету» ТТК мониторингі.

«Персоналдың әл-ауқат дәрежесі» ҚНҚ мониторингі кемінде 65% деңгейінде.

ФЗТҚЖ;

Көмірмен жұмыс істейтін электр станцияларында көмір-текті ұстау және сақтау технологияларын қолдану мүмкіндігін зерттеу.

Қазандық агрегаттарды (плазмалық-отын жүйесі) майсыз жағу жүйесінің технологиясын енгізу.

2023 жылдың нәтижелері

1.1., 1.2. 2023 жылы кадрлардың тұрақтамау деңгейі 14% құрады.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша қызметкерлердің орташа жалақысы 14%-ға өсіп, айына 462 244 теңгені құрады. Жалақыны индекстеу 10% құрады, жалақысы төмен жұмысшыларға ерекше назар аударылды.

Жұмысшылардың әлеуметтік әл-ауқатының деңгейі (әл-ауқат индексі) 59%-ға жетті.

Жергілікті халық өкілдерінен жалданған ұйым қызметін жүзеге асырудың маңызды өңірлеріндегі жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 100%.

1.3. Қазақстанның электр энергиясы нарығындағы компания тобының үлесі 31,3% құрады.

Қазақстанның электр энергиясы нарығында ЖЭК электр энергиясын өндіру үлесі 6 %.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы қызметті заңнама талаптарына сәйкес қатаң түрде жүзеге асырады, бұл ретте тауарлар мен қызметтерді алу жағдайында тұтынушыларды кемсітпеуді ұстанады. Электр энергетикалық нарық көтерме және бөлшек сауда нарығына бөлінетінін және халықтың әлеуметтік осал топтары бөлшек сауда нарығы шеңберінде электр энергиясын және коммуналдық-тұрмыстық көмірді пайдалануды жүзеге асыратынын ескере отырып, оларға «АлматыЭнергоСбыт» және «АЖК» ЖШС ұсынатын қызметтер қолданылады. «Богатырь-Көмір» ЖШС бөлшек сауда нарығын тұтынушылар үшін коммуналдық — тұрмыстық жеткізілімдер шеңберінде ғана қызметін жүзеге асырады, оны бөлуді жергілікті атқарушы органдар жүзеге асырады. Халықтың осал топтарын әлеуметтік қолдау туралы ақпарат компанияның сайтында ұсынылған: <https://www.samruk-energy.kz/en/sustainable-development-2#tab17>

ЖЭО-2 Көмір генерациясынан газ отынына дейін. Бұл жұмыстар жоба аяқталғаннан кейін қоршаған ортаға эмиссия көлемін едәуір төмендетуге мүмкіндік береді.

«Самұрық-Энерго» АҚ өндірістік объектілері орналасқан өңірлерде ауаның, судың және топырақтың химиялық ластануымен байланысты аурулар мен өлім-жітім тіркелмеген. Сондай-ақ, электростатикалық сүзгілерді қайта құру жұмыстары жүргізілуде, бұл қалдық түтін газдарын тоқтатылған заттардан (шаң/күл) тазарту сапасына әсер етеді.

ТОЛАЙЫМ ЖӘНЕ ӘДІЛ САПАЛЫ БІЛІМ БЕРУДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖӘНЕ БАРЛЫҚ АДАМДАР ҮШІН ӨМІР БОЙЫ БІЛІМ АЛУ МҮМКІНДІГІН ЫНТАЛАНДЫРУ

04

БҰҰ ТДМ міндеттері

4.4. 2030 жылға қарай жұмысқа орналасу, лайықты жұмыс және кәсіпкерлік үшін техникалық және кәсіптік дағдыларды қоса алғанда, қажетті дағдылары бар жастар мен ересектер санын едәуір ұлғайту.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«Jas Energy» жастар жөніндегі кеңесі жұмыс істейді.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да тәжірибені және тағылымдаманы ұйымдастыру және өткізу қағидалары бекітілді (21.07.2010 ж. №20 хаттама).

«Самұрық-Энерго» АҚ жастар саясатын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары.

2023 жылдың нәтижелері

4.4. Ой, тәжірибе алмасу арқылы жеке тұлғаны әлеуметтік және кәсіби дамыту мақсатында компанияның 100 қызметкерінің қатысуымен «Самұрық-Энерго» АҚ ІІ ЖАСТАР ФОРУМЫ өткізілді.

Жастар саясатын дамыту жөніндегі бағдарламаны іске асыру шеңберінде «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобында компанияның 5 қызметкері «Жеті Қадам» жас көшбасшыларды дамытудың модульдік бағдарламасына қатысуды аяқтады.

«Самұрық-Қазына» АҚ жастар челленджіне қатысты, онда жас қатысушылар көшбасшылықты, өзін-өзі диагностикалауды үйренді, шешім қабылдау дағдылары мен эмоционалды интеллектті дамытып, 4D-басқару жүйесімен танысты.

5

ГЕНДЕРЛІК
ТЕҢДІК

ГЕНДЕРЛІК ТЕҢДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖӘНЕ БАРЛЫҚ ӘЙЕЛДЕР МЕН ҚЫЗДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МҮМКІНДІКТЕРІН КЕҢЕЙТУ

05

129

БҰҰ ТДМ міндеттері

5.1. 5 Дүние жүзіндегі барлық әйелдер мен қыздарға қатысты кемсітушіліктің барлық түрлерін тоқтату.

5.2. Мемлекеттік және жеке салалардағы барлық әйелдер мен қыздарға, соның ішінде адам саудасына, сондай-ақ жыныстық және басқа да қанаушылыққа қатысты зорлық-зомбылықтың барлық түрлерін жою.

5.5. Әйелдердің толық және тиімді қатысуын және саяси, экономикалық және қоғамдық өмірде шешім қабылдаудың барлық деңгейлерінде көшбасшылық үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету.

5.C. Гендерлік теңдікке ықпал ету және барлық деңгейдегі барлық әйелдер мен қыздардың мүмкіндіктерін кеңейту үшін ақылға қонымды саясат пен қолданыстағы заңнаманы қабылдау және нығайту.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«БҰҰ-әйелдер» серіктестігі және БҰҰ-ның жаһандық шарты шеңберінде әзірленген әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту қағидаттарын қолдау туралы мәлімдемеге қол қойылды.

«Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасы мен басқармаларындағы, «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарының бақылау кеңестеріндегі / Директорлар кеңестеріндегі әйелдердің үлесін 2023 жылға қарай 20%-ға, 2030 жылға қарай 30%-ға дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді.

ӨТК белгіленді: жұмыс күшіндегі әйелдер санының артуы.

ӨТК белгіленді: кадр резерві құрамындағы әйелдер санын ұлғайту.

2023 жылдың нәтижелері

5.1, 5.2, 5.C. Кемсітушіліктің, қысптың, құдалаудың расталған жағдайлары тіркелмеген.

2023 жылы кемсітушілікке жол бермеу жөніндегі саясат бекітілді (басқарманың 2023 жылдың 09 наурызындағы шешімі, №7 хаттама).

Адам құқықтары саласындағы саясат бекітілді (басқарманың 2023 жылдың 27 шілдесіндегі шешімі, №24 хаттама).

5.5. Барлық жұмыс күшіндегі әйелдердің үлесі 25% құрайды. Ішкі кадр резервіндегі әйелдердің үлесі 33%. «Гендерлік теңдік» бағдарламасы аясында «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының әйелдері компанияның басқарушы органдарындағы әйелдердің үлесін ұлғайтуға бағытталған модульдік оқытудан өтті, сондай-ақ KAZENERGY әйелдер энергетикалық клубының өкілдерімен және Қырғызстан энергетика саласындағы әйелдер қауымдастығының делегациясымен іскерлік кездесуге қатысты.

«Гендерлік теңдік» бағдарламасын аяқтаған әйел көшбасшыларды директорлар кеңестерінің/байқау кеңестерінің және атқарушы органның құрамына тағайындау/сайлау бойынша жұмыс жүргізілді: Айсариева М. «Шардара СЭС» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып сайланды («Самұрық-Энерго» АҚ ДК отырысының 06.06.23 ж. 07/23 хаттамасы). Рахимова А. «Бірінші жел электр станциясы» ЖШС БК мүшесі болып сайланды және «Samruk-Green Energy» ЖШС, сондай-ақ «Казгидротехэнерго» ЖШС мүшесі және Төрағасы болып сайланды («Qazaq Green Power PLC» жария компаниясының ДК отырысының хаттамасы 7 30.05.23 ж.).

БАРЛЫҚ АДАМДАР ҮШІН СУ РЕСУРСТАРЫ МЕН САНИТАРИЯНЫҢ БОЛУЫН ЖӘНЕ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНЫЛУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

06

БҰҰ ТДМ міндеттері

6.3. 2030 жылға қарай ластануды азайту, қалдықтар шығарындыларын жою және қауіпті химиялық заттар мен материалдардың шығарындыларын барынша азайту, тазартылмаған ағынды сулардың үлесін екі есе азайту және рециркуляция ауқымын едәуір ұлғайту арқылы судың сапасын арттыру және бүкіл әлемде Ағынды суларды қауіпсіз қайта пайдалану.

6.4. 2030 жылға қарай суды пайдалану тиімділігін айтарлықтай арттыру барлық секторларда және су тапшылығы мәселесін шешу және су тапшылығынан зардап шегетін адамдар санының айтарлықтай азаюы үшін тұрақты тұрғы суды алу мен жеткізуді қамтамасыз ету.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары.

Су ресурстарын ұтымды пайдалану жоспарлары

Тапсырмалар:

- тұрғы суды тұтынуды азайту;
- бірнеше рет және қайта пайдаланылатын судың үлесін арттыру;
- «Богатырь Көмір» ЖШС — де қосымша түзілетін сарқынды сулардың ағызу көлемін және сарқынды сулардағы зиянды заттардың концентрациясын; дренаждық (шахталық) суларды азайту;
- суды пайдалануға қатысты тәуекелдерді азайту;
- ағынды сулардың сапасын жақсарту.

2023 жылдың нәтижелері

6.3., 6.4. 2023 жылы Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасына сәйкес аккредиттелген мамандандырылған зертханалар су объектілерінің жай-күйіне, оның ішінде жерүсті, жерасты және сарқынды сулардың химиялық құрамы мен сапасын айқындай отырып, тұрақты мониторинг жүргізді.

Есепті кезеңде «МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь-Көмір» ЖШС, «Мойнақ СЭС» АҚ, «Шардара СЭС» АҚ, «АЖК» АҚ — да ластаушы заттардың шекті рұқсат етілген концентрацияларынан асып кетудің бірде-бір жағдайы тіркелген жоқ Ағынды суларды ағызу.

Барлық өндірістік кәсіпорындарда тұрғы суды пайдалануды қысқарту, нормативтік тазартылған суды ағызу, тасымалдау кезінде суды ысырап ету және қайта пайдалану жүйелерін енгізу жөніндегі іс-шаралармен су ресурстарын ұтымды пайдалану жоспарлары орындалды ағынды сулар.

7
АРЗАН ЖӘНЕ
ТАЗА ЭНЕРГИЯ

ҚОЛ ЖЕТІМДІ, СЕНІМДІ,
ТҰРАҚТЫ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ
ЭНЕРГИЯҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ

07

131

БҰҰ ТДМ міндеттері

7.1. 2030 жылға қарай арзан, сенімді және заманауи энергетикалық қызметтерге жалпыға бірдей қол жетімділікті қамтамасыз ету.

7.2. 2030 жылға қарай әлемдік энергетикалық теңгерімдегі жаңартылатын энергия көздерінің үлесін едәуір ұлғайту.

7.3. 2030 жылға қарай энергия тиімділігін арттырудың жаһандық қарқынын екі есеге арттыру.

7.A. 2030 жылға қарай жаңартылатын энергия көздерін, энергия тиімділігін және қазбалы отынды пайдаланудың озық және таза технологияларын қоса алғанда, таза энергетика саласындағы зерттеулер мен технологияларға қол жеткізуді жеңілдету, сондай-ақ энергетикалық инфрақұрылымға және экологиялық таза энергетикалық технологияларға инвестицияларды ынталандыру үшін халықаралық ынтымақтастықты кеңейту.

2023 жылдың нәтижелері

2023 жылы "Самұрық-Энерго" АҚ компаниялар тобының кәсіпорындарында ЖЭК объектілерінің электр энергиясын өндіруі 32,8% - ға ұлғайды.

2023 жылғы қаңтар-желтоқсанда "Самұрық-Энерго" АҚ ЖЭК объектілерінің (СЭС, ЖЭС және шағын СЭС) электр энергиясын өндіруі – 554,4 млн кВтсағ құрады, бұл ҚР-да өндірілетін ЖЭК электр энергиясының жалпы үлесінің 8,1% - на сәйкес келеді.

2023 жылы біз энергетикалық тиімділікті арттыруға және ресурстарды ұтымды пайдалануға, соның ішінде жаңа қосалқы станциялар салуға, энергия желілерін қайта құру мен жетілдіруге, сондай-ақ энергетикалық инфрақұрылымдарды оңтайландыру мен жаңғыртуға бағытталған 61 іс-шараны жүзеге асырдық. Бұл әрекеттер біздің энергетикалық жүйеміздің тұрақты дамуға және ресурстарды тұтынуды оңтайландыруға деген ұмтылысын көрсете отырып, оның терең өзгеруіне ықпал етті.

"Самұрық-Энерго" АҚ есепті кезеңде іске асырылған іс-шаралар 362,9 мың т.ш.о. (тонна шартты отын) 2,06 млрд теңгеге үнемдеуге мүмкіндік берді.

ИНКЛЮЗИВТІ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУГЕ, ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУҒА ЖӘНЕ БАРЛЫҒЫНА ЛАЙЫҚТЫ ЖҰМЫСҚА ЫҚПАЛ ЕТУ

08

БҰҰ ТДМ міндеттері

8.5. 2030 жылға қарай барлық әйелдер мен ерлер үшін, соның ішінде жастар мен мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін толық және нәтижелі жұмыспен қамтылуға және лайықты жұмысқа, сондай-ақ бірдей құндылығы бар еңбекақы төлеуге қол жеткізу.

8.7. Мәжбүрлі еңбекті жою бойынша жедел және тиімді шаралар қабылдау, қазіргі заманғы құлдық пен адам саудасын тоқтату және балалар еңбегінің ең нашар түрлеріне, соның ішінде балалар сарбаздарын жалдау мен пайдалануға тыйым салуды және жоюды қамтамасыз ету және 2025 жылға қарай балалар еңбегін оның барлық түрлерінде тоқтату.

8.8. Еңбек құқықтарын қорғау және барлық жұмысшылар, соның ішінде еңбекші-мигранттар, атап айтқанда әйел-мигранттар және тұрақсыз жұмыспен қамтылғандар үшін қауіпсіз және сенімді еңбек жағдайларын жасауға ықпал ету.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

"Самұрық-Энерго" АҚ Кадр саясаты жаңартылды.
"Самұрық-Энерго" АҚ мінез-құлық кодексі қолданылады.
Кемсітушілікке жол бермеу саясаты енгізілді.
Адам құқықтары саласындағы саясат енгізілді.

2023 жылдың нәтижелері

8.5., 8.7., 8.8. Кадр саясатына сәйкес негізгі бизнес қағидаттарының бірі «Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер/ Кемсітпеушілік» қағидаты болып табылады және «Әртүрлі әлеуметтік және жас топтарының өкілдері үшін тең жағдайлар мен мүмкіндіктерді сақтай отырып, бағдарламаларды құруды және енгізуді көздейтін инклюзивтілік пен тепе-теңдік қағидаттарын қамтамасыз ету, оларға тең көңіл бөлу» негізгі міндеті айқындалған. Аталған мақсат шеңберінде 2023 жылы кемсітушілікке жол бермеу жөніндегі саясат бекітілді (басқарманың 2023 жылдың 09 наурызындағы шешімі, №7 хаттама).

Адам құқықтары саласындағы саясат бекітілді (басқарманың 2023 жылдың 27 шілдесіндегі шешімі, №24 хаттама). «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы бойынша мүмкіндігі шектеулі 227 адам жұмысқа орналастырылды.

Қоғамда және оның еншілес және тәуелді ұйымдарында Бос орындар пайда болған жағдайда президенттік жастар кадр резервінің резервшілерін жұмысқа орналастыру бойынша жұмыстар жүргізіледі.

9 ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ,
ИННОВАЦИЯЛАР
ИНФРАҚҰРЫЛЫМ

ТҰРАҚТЫ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ҚҰРУ, ТҰРАҚТЫ ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУҒА ЖӨРДЕМДЕСУ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛАРДЫ ЫНТАЛАНДЫРУ

09

133

БҰҰ ТДМ міндеттері

9.1. Барлығына қолжетімді және әділ қолжетімділікке баса назар аудара отырып, экономикалық даму мен адамның әл-ауқатын қолдау үшін сапалы, сенімді, тұрақты және тұрақты инфрақұрылымды, соның ішінде аймақтық және трансшекаралық инфрақұрылымды дамыту.

12.5. 2030 жылға қарай инфрақұрылымды жаңғырту және салаларды тұрақты ету, ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру және таза және экологиялық қауіпсіз технологиялар мен өнеркәсіптік процестерді кеңінен енгізу үшін жаңғырту, барлық елдер өз мүмкіндіктеріне сәйкес шаралар қабылдайды.

12.6. Ғылыми зерттеулерді жандандыру, барлық елдердегі, әсіресе дамушы елдердегі өнеркәсіп секторларының технологиялық әлеуетін арттыру, оның ішінде 2030 жылға қарай инновациялық қызметті ынталандыру және 1 млн адамға есептегенде ҒЗТҚЖ саласындағы қызметкерлер санын едәуір ұлғайту, сондай-ақ ҒЗТҚЖ-ға мемлекеттік және жеке шығындарды арттыру маңызды.

10.2. 2030 жылға қарай барлық адамдардың жасына, жынысына, мүгедектігіне, нәсіліне, этникалық тегіне, тегіне, дініне және экономикалық немесе басқа мәртебесіне қарамастан әлеуметтік, экономикалық және саяси өмірге белсенді қатысуын қолдау және ынталандыру

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

Инвестициялық жобалар портфелін басқару
ӨТК белгіленді: инвестициялық жобаларды іске асыру дәрежесі.

2023 жылдың нәтижелері

9.1. 2023 жылы компания жергілікті қоғамдастықтарға әлеуметтік-экономикалық дамуға бағытталған іс-шаралар мен жобаларды жалпы сомасы 125 млн теңгеге қаржыландырды.

9.4. Өнеркәсіптік активтерді қолдауға жұмсалған шығындар 49 545 803 мың теңгені құрады.

80 252 344 мың теңге инвестициялық жобаларды, оның ішінде ЖЭК объектілерін іске асыруға бағытталды.

17 146 550 мың теңге ЖЭК-ке күрделі салымдарды құрады.

9.5. «Көміртекті ұстау және сақтау технологиялары (CCS), көмір химиясы өнімдерін алу» жобасы бойынша ҒЗТҚЖ жүзеге асырылуда.

10.2. Компанияда кемсітушіліктің расталған жағдайлары, оның ішінде құдалау белгілері бойынша тіркелген жоқ. Сонымен қатар, Компанияның Директорлар кеңесі 2023 жылдың 25 желтоқсанында мінез-құлық кодексін бекіткен шешім қабылдады (№18/23 хаттама). Бұл құжатта компанияның ІНҚ мен ережелерінің бұзылғаны туралы адал есеп беретін немесе орынсыз мінез-құлық жағдайларын тергеуде ынтымақтасатын қызметкерлерді құдалауға тыйым салынған.

ТҰТЫНУ МЕН ӨНДІРІСТІҢ ТҰРАҚТЫ ҮЛГІЛЕРІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

12

БҰҰ ТДМ міндеттері

12.2. 2030 жылға қарай табиғи ресурстарды тұрақты басқаруға және тиімді пайдалануға қол жеткізу.

12.5. 2030 жылға қарай алдын алу, азайту, қайта өңдеу және қайта пайдалану арқылы қалдықтардың түзілуін айтарлықтай азайту.

12.6. Компанияларға, әсіресе ірі және трансұлттық компанияларға тұрақты тәжірибелерді енгізуге және тұрақты даму туралы ақпаратты есеп беру циклына енгізуге кеңес беру.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қоршаған ортаны қорғауды басқару жөніндегі корпоративтік Стандарт.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары.

2023 жылдың нәтижелері

12.2. Қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару компанияның барлық деңгейлерінде жүзеге асырылады.

Экологиялық қауіпсіздікті басқару үшін кешенді өндірістік қауіпсіздіктің бөлігі ретінде біз корпоративтік басқару жүйесінің құрамдас бөлігі және қаржылық емес тәуекелдерді басқару жүйесінің маңызды бөлігі болып табылатын экологиялық менеджмент жүйесін (ЭМЖ) құрдық. ЭМЖ шеңберінде төтенше экологиялық жағдайлар және ден қою жөніндегі нұсқаулық бекітілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ Экологиялық менеджмент жүйесі тұрақты негізде тәуелсіз халықаралық консультанттарды тарта отырып, үздік әлемдік тәжірибелерге сәйкестігін бағалауға жатады және біртіндеп жетілдірілуде.

12.5. «МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь Көмір» ЖШС-де түзілетін қалдықтардың барлық түрлері қалдықтардың пайда болу көздерін түгелдену деректері негізінде сәйкестендірілді.

«Богатырь Көмір» ЖШС-нің іргелес аумақтарға теріс әсерін азайту үшін Компания «Северный» және «Богатырь» разрездерінің ішкі өндірілген кеңістігін ішкі үйінділер ретінде пайдалану жөніндегі жобаларды әзірлей отырып, сыртқы үйінділердегі аршылған жыныстарды көму көлемін қысқартады. Тотығу процестерін болдырмау және үйінділерге жиналатын құрамында көміртегі бар жыныстың өздігінен жануын болдырмау үшін үйінділердің төгілуін инертті жыныстармен оқшаулау және үйінділердің шатырын тығыздау жүргізіледі.

«МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ электр станцияларында түзілетін күл-қоқыс қалдықтары олардың күл үйінділеріне көміледі. Бұл ретте Екібастұз МАЭС-на көму су қиығының астында жүреді, ал «АлЭС» АҚ-да бірегей аралас технология пайдаланылады: қалдықтар топырақ қабатымен жабылады және оларға көпжылдық шөптер мен бұталар отырғызылады. Мұндай шаралар қалдықтардың шаңдануын болдырмайды. Біз жыл сайын күл үйінділерінің пайдаланылған бөліктерін қалпына келтіруді жүргіземіз. Бұдан басқа, көдеге жаратумен қатар, күл қоқыстарын автокөлік жолдарын салуда және құрылыс материалдарын өндіруде одан әрі пайдалану үшін қайта өңдеу жүргізілуде.

«МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь Көмір» ЖШС өндірістік қызмет барысында радиоактивті қалдықтар түзілмейді. «МАЭС-1» ЖШС, «ЕСМАЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ, «Богатырь Көмір» ЖШС аумағында және олардың санитарлық-қорғау аймақтарының шекарасында тоқсан сайын радиациялық мониторинг жүргізіледі. Рұқсат етілген деңгейден асып кету мониторингінің нәтижелері бойынша сағатына 2,5 мЗв/сағ тіркелмеген.

12.6. Компания жыл сайын біріктірілген есептер дайындайды, онда «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында ресурстарды тұтынудың 3 жылдық динамикадағы әсерін ашады.

Тұрақты даму жөніндегі есептілікке (GRI) қойылатын халықаралық талаптарға сәйкес қалдықтармен жұмыс істеу жөніндегі ақпаратты жинау үшін бейімделген нысандар қабылданды.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУСІ ЖӘНЕ ОНЫҢ САЛДАРЫНА ҚАРСЫ ШҰҒЫЛ ШАРАЛАР ҚАБЫЛДАУ

БҰҰ ТДМ міндеттері

13.1. Барлық елдердегі қауіпті климаттық құбылыстар мен табиғи апаттарға төзімділік пен бейімделу қабілетін арттыру.

13.3. Климаттың өзгеруін азайту, бейімделу, әсерді азайту және ерте ескерту саласындағы білім беруді, хабардарлықты арттыруды және адами және институционалдық әлеуетті жақсарту.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

Энергияға көшудің 2022-2060 жылдарға арналған бағдарламасы.

2023 жылдың нәтижелері

13.1. Бағдарламасына сәйкес, компания жаңартылатын көздерден алынатын энергияның үлесін арттыра отырып, электр энергиясын өндіру құрылымын біртіндеп өзгертуді жоспарлап отыр. Сондай-ақ, компания қол жетімді ең жақсы технологияларды пайдаланады, көмір электр станцияларында көміртекті ұстау және сақтау әдістерін зерттейді және енгізеді, сондай-ақ энергия тиімділігі мен энергияны үнемдеу шараларын жүргізеді.

2023 жылы климаттық тәуекелдер (32-С-СЭ) әсерді бағалау нәтижесінде стратегиялық болып анықталды және ірі тәуекел аймағына орналастырылды. Мүдделі құрылымдық бөлімшелермен бірлесіп, климаттық тәуекелдерді, оның ішінде су ресурстарына байланысты басқару тұрғысынан жұмыс жүргізілді. Климаттық тәуекелдер су тәуекелді басқару шараларымен толықтырылды. Сонымен, өз кезегінде су ресурстарының ластануы, трансшекаралық өзендерден су ресурстарын пайдалануға тыйым салу, сарқынды сулардағы ластаушы заттардың асып кетуі сияқты қауіп Нақтыорлары толықтырылды. Сонымен қатар, оларды басқару бойынша іс-шаралар әзірленіп, бекітілді: шаруашылық қызметтің су экожүйелеріне, жануарлар мен өсімдіктер әлеміне әсерін мониторингілеу, ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану ережелерін сақтау. Экологиялық мониторинг шеңберінде 2023 жылы алғаш рет сынақтық режимде «ЕСМАЭС-2» АҚ-да қоршаған ортаға эмиссиялар мониторингінің автоматтандырылған жүйесі (МАЗ) енгізілді. Осы жоба шеңберінде келесі жылдары барлық ірі өндірістік компанияларда экологиялық көрсеткіштерді автоматтандыруды енгізу жоспарлануда.

2023 жылы келесі жоба іске асырыла басталды: «Іс-шаралар жоспары және TCFD ұсынымдары бойынша ашу (Task Force on Climate-related Financial Disclosures — климаттың өзгеруінің жаһандық экономикаға ықтимал әсері туралы ақпаратты ашатын есеп беру стандарты)». Қазіргі уақытта «Самұрық-Энерго»-ның климаттың өзгеруі және TCFD бойынша ақпаратты ашу саласындағы корпоративтік басқару тәжірибелеріне ғар-талдау және TCFD ұсынымдарын ескере отырып, климаттың өзгеруі саласындағы корпоративтік басқару бойынша «Самұрық-Энерго» тәжірибелерінің жетілуін бағалау жүргізілуде. Жоба 2023 жылдың қазан айының соңында басталып, 2024 жылдың сәуір айының соңында аяқталады.

13.3. Компания қызметкерлерінің ESG үздік тәжірибелері туралы хабардар болу деңгейін арттыру мақсатында 2023 жылдың екінші тоқсанында барлық деңгейдегі қызметкерлер үшін тақырыптар бойынша корпоративтік оқыту ұйымдастырылды: «Жаһандық климаттық келісімдер», «Парниктік газдарды ұлттық реттеу», «ESG қағидаттары/тәжірибесі», «Көміртегі айналымы, климаттың өзгеруі, бақылау әдістері», «Компанияның көміртегі ізі. Тікелей шығарындылар, энергетикалық жанама шығарындылар, өзге де жанама шығарындылар», «ЖЭК: ҚР-дағы жаһандық трендтер мен даму», энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру», «жасыл қаржыландыру көміртегі активтерін басқару жобалау тетіктері», «корпоративтік стратегиялар». Оқытуды USAID қаржыландыратын «Орталық Азия энергетикасы» жобасын іске асыратын Tetra Tech ES Inc. корпорациясы жүргізді.

Ақпаратты ашу кезінде «Самұрық-Энерго» АҚ жүйелілік пен салыстырмалылық қағидатын ұстанады, ақпаратты ашудың толықтығын арттыру және ПГ шығарындылары бойынша есептілік салаларын кеңейту бойынша үздіксіз жұмыс жүргізеді, осыған байланысты 2023 жылы алғаш рет компанияның квоталанатын қондырғыларының фторланған газдары есепке алынды, олар әлемдегі ПГ антропогендік шығарындыларының шамамен 2% құрайды.

Фторланған газдар шығарындылары, тонна CO₂-экв.

Фторланған газдың атауы	2023
Гидрофторкөміртекттер (ГФК)	192,7
Перфторкөміртекттер (ПФК)	0
Дифторхлорметан (CH ₂ ClF ₂)	424,9
Күкірт гексафториді (SF ₆)	1 623,6
Азот трифториді (NF ₃)	0
Тетрафторметан (CF ₄)	555
«Самұрық-Энерго» АҚ бойынша жиыны	2 796,2

ОРМАНДАРДЫ ТҰРАҚТЫ БАСҚАРУ, ШӨЛЕЙТТЕНУГЕ ҚАРСЫ КҮРЕС, ЖЕРДІҢ ДЕГРАДАЦИЯСЫН ТОҚТАТУ ЖӘНЕ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ, БИОӘРТҮРЛІЛІКТІҢ ЖОҒАЛУЫН ТОҚТАТУ

15

БҰҰ ТДМ міндеттері

15.1. 2020 жылға қарай халықаралық келісімдерден туындайтын міндеттемелерге сәйкес құрлықтағы және ішкі Тұщы су экожүйелерін және олардың қызметтерін, соның ішінде ормандарды, сулы-батпақты жерлерді, таулар мен құрғақ жерлерді сақтауды, қалпына келтіруді және ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету.

15.5. Табиғи мекендеу орындарының деградациясын тежеу, Биологиялық әртүрліліктің жоғалуын тоқтату және 2020 жылға қарай жойылып кету қаупі төнген түрлердің сақталуын және жойылып кетуін болдырмау үшін дереу маңызды шаралар қабылдау.

Жобалар/міндеттер/ компанияның ҚНҚ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қоршаған ортаны қорғауды басқару жөніндегі корпоративтік Стандарт.

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары.

2023 жылдың нәтижелері

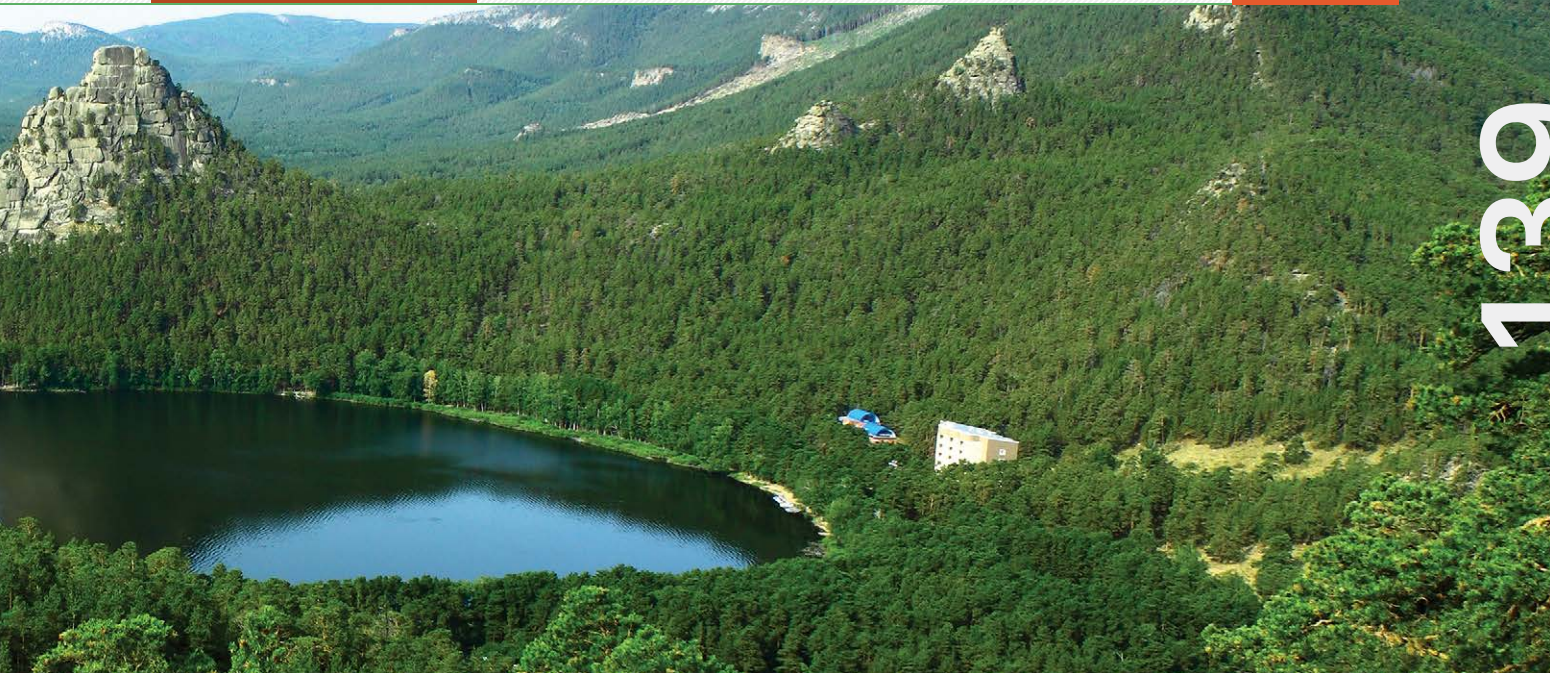
15.1., 15.5. 15.1., 15.2. Балықтың өлімін азайту үшін біздің СЭС-тің барлық гидротурбиналары балық қорғау құрылғыларымен жабдықталған. Сондай-ақ, Қазақ балық шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтының ұсынысы бойынша тәуліктің қараңғы уақытында турбиналық су тартқыштардың алдындағы су тартқыштың жанында балық қорғау шарасы ретінде судың беті балықты қорқыту үшін проекторлармен жарықтандырылады.

Әуе электр желілерінің тіректерін (ӘӘЖ) тіректер ретінде пайдаланатын құстардың өлімін азайту үшін біз тіректерді оқшауланған сымдармен жабдықтау арқылы қайта құрамыз.

Су және жер үсті (жағалау) экожүйелеріне әсерін азайту үшін СЭС жұмыс режимдері экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Су ресурстары комитетімен, әкімдіктермен және ЕҚТА басшылығымен (Мойнақ СЭС жағдайында) келісіледі. Ауыл шаруашылығы жер пайдаланушыларының мүддесі үшін су жіберу (иригация) және сумен жабдықтау уәкілетті органдармен келісіледі.

Жел энергетикалық қондырғылардың (ЖЭУ) жобалау алдындағы және жобалау сатыларында олардың қоршаған ортаға әсерін азайту көзделеді. Осылайша, жарықтың ластануының тірі тіршілік иелерінің биоритмдеріне әсерін азайту, сондай-ақ биоәртүрлілікті сақтау және толықтыру үшін біз ЖЭК жарықтандыруды тек жалпы шамдарды қолдануға дейін азайтамыз. ЕТҰ жыл сайын биоалуантүрлілікті сақтау жөніндегі бағдарламаларды әзірлейді, олардың шеңберінде ЕТҰ объектілерін пайдалану аяқталғаннан кейін біздің қызметімізден болуы мүмкін экологиялық залалды өтеу үшін жерді кешенді топырақ құнарлығын қалпына келтіру орындалады. Жұмыстар ЕТҰ құрылыс объектілерін кейіннен кәдеге жарату, жер қойнауын пайдалану салдарын жою, гидрогеологиялық ұңғымаларды жою және консервациялау, полигондар мен қалдықтарды, оның ішінде радиоактивті қалдықтарды сақтау мен кәдеге жаратудың өзге де орындарын жабу тәртібімен жүргізіледі. 2023 жылы компания объектілерді пайдаланудан шығарған жоқ.

Үздіксіз экологиялық мониторинг нәтижелері бойынша есепті кезеңде ЕТҰ қызметінің осал экожүйелер мен биоәртүрлілікке елеулі тікелей немесе жанама әсері байқалмағаны анықталды.

ӘДІЛ, БЕЙБІТ ЖӘНЕ ИНКЛЮЗИВТІ ҚОҒАМҒА ЫҚПАЛ ЕТУ

16

139

БҰҰ ТДМ міндеттері

16.5. Сыбайлас жемқорлық пен парақорлықты олардың барлық нысандарында айтарлықтай қысқарту.

16.10. Ұлттық заңнамаға және халықаралық келісімдерге сәйкес жұртшылықтың ақпаратқа қол жеткізуін қамтамасыз ету және негізгі бос-стандықтарды қорғау.

16.B. Кемсітушілікке жатпайтын заңдар мен тұрақты даму саясатын ілгерілету және орындау.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

«Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобына өкілеттік шеңберіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама және жұмыс мәселелері кіретін комплаенс офицерлер тағайындалды.

Жыл сайын сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізіледі.

Комплаенс офицерлер контрагенттерге (due diligence), оның ішінде олардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға тартылуы тұрғысынан комплаенс-тексеру жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша жаппай түсіндіру жұмыстары жүргізілуде.

Сатып алу шарттарында 2022 жылдан бастап сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескерту күшейтілді.

2023 жылдың нәтижелері

16.5. Есепті кезеңде сыбайлас жемқорлық пен парақорлықтың расталған жағдайлары жоқ.

Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ компанияларының бүкіл тобы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы өзгерістер, салық декларациясы және «жедел желі» жұмыс тәртібі туралы түсіндірмелермен 70-тен астам оқыту іс-шаралары өткізілді.

16.10, 16.B. Кемсітпеушілік саясатының сақталуын қамтамасыз ету мақсатында 2023 жылдың 25 желтоқсанында Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысында (№18/23 хаттама) мінез-құлық кодексі бекітілді. Кодекс бұзушылықтар туралы адал есеп беретін немесе орынсыз мінез-құлықты тергеуге ықпал ететін қызметкерлерді қудалауға тыйым салады.

Сатып алу жүйесіне талдау жүргізілді. Сатып алуды бақылау жөніндегі орталықтандырылған қызметке келіп түскен өтініштер қаралды, бұзушылықтардың сипаты, сондай-ақ оларды жою жөніндегі шаралар айқындалды, бұдан басқа, сатып алулардағы тәуекелдердің комплаенсін барынша азайту жөнінде ұсыныстар берілді.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ ҮШІН ЖАҒАНДЫҚ СЕРІКТЕСТІКТІ ЖАНДАНДЫРУ

БҰҰ ТДМ міндеттері

17.16 Барлық елдерде, әсіресе дамушы елдерде тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуді қолдау үшін білімді, тәжірибені, технологияны және қаржылық ресурстарды жұмылдыратын және алмасатын көпжақты серіктестіктермен толықтырылған жаһандық тұрақты даму серіктестігін нығайту.

Жобалар/міндеттер/компанияның ҚНҚ

Компания келесі ұлттық және халықаралық ұйымдардың мүшесі болып табылады:

- Қазақстандық Электр Энергетикасы Қауымдастығы;
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы;
- «KAZENERGY» қауымдастығына мүшелік;
- «Қазақстан машина жасаушылар одағы» ЗТБ;
- ECOJER қауымдастығы;
- Дүниежүзілік Энергетикалық Кеңес;
- БҰҰ жаһандық шарты.

2023 жылдың нәтижелері

17.16. 4.08.2023 жылы Самұрық — ТМД Электр энергетикалық кеңесі АҚ өндірістік қауіпсіздік 2023 жылдың қаңтар-желтоқсанында басқарма төрағасы ҚЭҚ Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысты;

2023 жылдың 7 сәуірінде Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А. А. Смайыловтың төрағалығымен өткен Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы энергетикалық кеңестің отырысына қатысты.;

2023 жылдың 21 сәуірінде «Самұрық-Қазына» АҚ Қоғамдық кеңесінің отырысына қатысты;

2023 жылдың маусым-желтоқсанында саланы дамытудың 2025-2035 жылдарға арналған әзірленіп жатқан стратегиясын талқылау бойынша ҚЭҚ отырыстарына қатысты.;

2023 жылдың 21-22 маусымында 7-ші жыл сайынғы халықаралық конгреске және «Орталық Азия және Каспий Гидроэнергетикасы» көрмесіне қатысты;

2023 жылдың 3 шілдесінде Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А. А. Смайыловтың төрағалығымен өткен Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы энергетикалық кеңестің отырысына қатысты.;

2023 жылғы 25 тамызда Қырғыз Республикасы, Қазақстан Республикасы және Өзбекстан Республикасы гидроэнергетикалық ведомстволары басшыларының кездесуіне қатысты;

2023 жылғы 14 қыркүйекте "Қазақстан Республикасының энергия қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері" тақырыбында экология және табиғатты пайдалану мәселелері жөніндегі комитеттің кеңейтілген Тақырыптық отырысына қатысты;

19-20 қыркүйекте "Орталық Азия және Моңғолия энергетика апталығы 2023" конференциясына қатысты;

2023 жылдың қазан айы "Самұрық-Қазына" АҚ Қоғамдық кеңесінің отырысына қатысты;

2023 жылғы 3-6 қазанда "ТМД елдерінің энергетикалық қауіпсіздігі" ТМД ЭЭС атқару комитетінің жоғары деңгейдегі дөңгелек үстеліне қатысты Kazakhstan ENERGY WEEK-2023 / XV Еуразиялық форум KAZENERGY;

2023 жылғы 24 қарашада Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А. А. Смайыловтың төрағалығымен өткен Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы энергетикалық кеңестің отырысына қатысты.;

2023 жылғы 25 қарашада Бішкек қаласында Камбаратин СЭС жобасын іске асыру мәселелерін талқылау бойынша көшпелі кеңеске қатысты;

2023 жылғы 8 желтоқсанда KAZENERGY Қауымдастық Кеңесінің отырысына қатысты;

4 желтоқсанда климаттың өзгеруі бойынша COP-28-ге қатысты, Компанияның көміртегі ізін азайту жөніндегі үлесі таныстырылды;

2023 жылғы 13 желтоқсанда қазақстандық электр энергетикасы қауымдастығының кеңейтілген жалпы жиналысына қатысты;

Жыл бойы Орталық Азияның халықаралық су-энергетикалық консорциумын құру мәселесі бойынша кеңестерге қатысты.